

QAFQAZ MÜSƏLMANLARI
İDARƏSİ

УПРАВЛЕНИЕ МУСУЛЬМАН
КАВКАЗА

الإدارة مسلمي القوقاز

CAUCASUS MUSLIMS'
BOARD

Azərbaycan Respublikanı, Bakı, Az1001, Mirza Fətəli küç. 7
Republic of Azerbaijan, Baku, Az1001, Mirza Fətəli str., 7.

TEL: [+994 12] 594 55 49, FAX: [+994 12] 492 40 72
E-MAIL: c.muslims@yandex.com, URL: www.qafqazislam.com

№ 229/az

11 / 07 / 2023

Ümumdünya Kilsələr Şurasının Baş katibi

Prof.d-r Jerry Pillay cənablarına

Moderator Dr Heinrich Bedford-Strohm cənablarına

O bir olan Yca Yaradanın adı ilə!

Möhtərəm cənab Baş katib, möhtərəm cənab moderator!

İlk növbədə sizi, Ümumdünya Kilsələr Şurasının (ÜKŞ) yaradılmasının 75-ci ildönümü və Şuranın Mərkəzi komitəsinin növbəti iclasının başa çatması münasibətilə təbrik etmək istəyirəm. Sizin Mərkəzi komitənin iclasının açılışı zamanı məzmunlu çıxışlarınız, sülhə, ədalətə çağırışlarınız, ümumən Təşkilatınızın ekumenizm ideyasının təbliğində rolunu təqdirəlayiq hesab edir, fəaliyyətinizə uğurlar diləyirəm.

Təəssüflə qeyd etməliyik ki, 2022-ci ilin 31 avqust – 8 sentyabr tarixlərində Ümumdünya Kilsələr Şurasının 11-ci Asambleyasında olduğu kimi, ÜKŞ yenidən Mərkəzi Komitənin növbəti iclasının yekun sənədində birtərəfli xarakter daşıyan və erməni tərəfinin mənafeələrinə xidmət edən bənd qəbul etmişdir. Biz yaxşı bilirik ki, bu kimi anti-Azərbaycan mahiyyətli sənədlər Eçmiədzin və Kilikiya erməni kilsələrinin sizə etdiyi müraciətlər və obyektiv olmayan, həqiqətdən uzaq məlumatlara əsasən qəbul edilir. Belə qənaətə gəlmək olar ki, 1993-cü ildə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllinə töhfə verən və münaqişənin dini mahiyyət kəsb etməməsi haqqında o vaxtki mövqeyindən fərqli olaraq, ÜKŞ hazırda birtərəfli və qərəzli şəkildə erməni təəssübkeşliyi mövqeyindən çıxış edir. Eyni zamanda, ÜKŞ son dövrlərdə dünyada cərəyan edən siyasi prosesləri dini müstəviyə çıxarmaqla öz nüfuzuna xələl gətirir. Düşünürük ki, müasir dünyada baş verən zorakılıq, nifrətə çağırış, dini və irqi zəmində ayrı-seçkilik hallarının, dini atributların həqarət olunması kimi vandalizm aktlarının artdığı bir dövrdə Kilsə adını daşıyan Təşkilat bu kimi təhlükəli tendensiyalara daha çox diqqət ayırmalı, birtərəfli siyasi bəyanatlarla deyil, barışdırıcı, sülhü təmin edə bilən və birgəyaşayışı təbliğ edən çağırışlarla çıxış etməlidir.

Beynəlxalq aləmə yaxşı məlumdur ki, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi Ermənistanın əsassız ərazi iddiaları əsasında başlamış və dünya birliyi tərəfindən tanınmış ərazilərimizin 20%-i 30 ilə yaxın müddətdə işğal altında qalmışdır. Qonşu ölkənin təcavüzü, Ermənistanda və Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində aparılmış etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində 1 milyondan artıq soydaşımız qaçqın və məcburi köçkün məşəqqətini yaşamışdır. Azərbaycan xalqı və müzəffər Ordusu 2020-ci ildə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə beynəlxalq hüquq normalarına, BMT Nizamnaməsinə və onun məlum qətnamələrinə əsasən öz əzəli torpaqlarını işğaldan azad etdi. Yalnız bundan sonra bütün dünya ermənilər tərəfindən Qarabağda on illər boyu törədilən dəhşətli vandalizm əməllərinin ağılasığmaz miqyasının şahidi oldu. Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Azərbaycan

ərazilərində rəsmi qeydiyyatda olan 67 məsciddən 65-i dağıdılmış, məbədlər, qəbiristanlıqlar, tarixi abidələr, muzeylər, kitabxanalar talan edilmiş, 2 məscid tövləyə çevrilmiş, orada İslam dinində haram sayılan heyvanlar saxlanılaraq bütün İslam dünyasına həqarət olunmuşdur. Azərbaycanın bir vaxtlar inkişaf etmiş inzibati mərkəzləri, şəhər və qəsəbələri, kəndləri inanılmaz bir qəddarlıqla tamamilə dağıdılmış, işğal edilmiş ərazilərimizdə "yandırılmış torpaq" siyasəti həyata keçirilmişdir. Təsədüfi deyil ki, 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra bölgəyə səfər edən çoxsaylı xarici müşahidəçilər bu ürəkdağlayan mənzərədən heyrətə gələrək gördükləri yerləri "ruhlar şəhəri" və "Azərbaycanın Xirosiması" adlandırmışlar.

On illər boyu Ermənistanın hazırkı ərazisindəki Azərbaycana məxsus tarixi-mədəni və dini abidələr, o cümlədən İrəvanda "Şah Abbas", "Sərdar", "Hacı Novruz Əli" və digər qədim məscidlərimiz tamamilə dağıdılmış, yeganə salamat qalan Göy məscidin isə orada guya "baş verən" yangından sonra memarlıq xüsusiyyətləri dəyişdirilmişdir. Ermənistanda və Azərbaycanın tarixi ərazisi olan Qarabağda müsəlman məscidlərinin dağıdılması ilə kifayətlənməyən erməni işğalçıları Şuşadakı "Vəftizçi Yəhya" pravoslav kilsəsini, digər bölgələrdəki qədim Qafqaz Albaniyasına məxsus kilsələri saxtalaşdıraraq qriqorianlaşdırmış, Xocavənd pravoslav kilsəsini isə tamamilə məhv etmişdir. Halbuki Ermənistandan fərqli olaraq Azərbaycanda, onun paytaxtı Bakıda və digər bölgələrdə müxtəlif millətlərin və dinlərin nümayəndələri, o cümlədən minlərlə erməni əsilli vətəndaşlar sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşayır, Bakının mərkəzində erməni kilsəsi və onun kitabxanası lazımı şəraitdə saxlanılır və dövlət tərəfindən qorunur.

Xüsusilə nəzərinizə çatdırmaq istəyirəm ki, Azərbaycanın 86,6 min kv. km. təşkil edən ərazisində "Artsax" adlı inzibati vahid yoxdur və bunu dünya birliyi ilə yanaşı, Ermənistanın Baş naziri N.Paşinyan da rəsmən etiraf etmişdir. Azərbaycanın suveren ərazisi olan Laçın-Xankəndi yolunda cari ilin əvvəllərində ölkəmizin təbii sərvətlərinin talan edilməsinə, ekologiyasının çirkləndirilməsinə, Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan liderlərinin 2020-ci ilin 10 noyabr tarixli bəyanatından sonra işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə 2021-ci ildə Ermənistanda istehsal olunmuş minaların və hərbi sursatın daşınması faktlarına qarşı ekofəalların dinc xarakterli haqlı etiraz mitinqləri olmuşdur. Həmin dövrdə və bu gün də humanitar məqsədli gediş-gəlişə və mülki malların daşınmasına heç bir məhdudiyyət yoxdur. Birmənalı şəkildə bildirik ki, erməni kilsəsi və onun havadarları tərəfindən yayılan və həqiqətə uyğun olmayan məlumatlar, Qarabağda guya humanitar böhranın və "etnik təmizləmə siyasəti"nin yaşandığı barədə iddialar böhtan xarakteri daşıyır və qanunsuz erməni hərbi qruplaşmalarının Azərbaycanın ərazisində təxribatçı terror fəaliyyətlərini ört-basdır etməyə hesablanmışdır. İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə yüzlərlə dinc sakinimiz bu gün də ermənilər tərəfindən qoyulmuş minalara düşərək öz həyatını itirir, əlil olur, erməni kilsəsi isə dini kürsüdən istifadə edərək yenidən müharibə ritorikası ilə çıxışlar edir və revanşizmi dəstəkləyir.

Bu məktubumuzla rəhbərlik etdiyiniz Təşkilatı həqiqəti müdafiə etməyə və obyektiv bəyanatlar verməyə, kövrək sülh şəraitində birtərəfli mövqe tutmamağa, ədalətin yanında olmağa, erməni tərəfinin qızışdırıcı fəaliyyətinə dəstək verməməyə çağırırıq. Çünki Vahid Yaradana və Haqqa xidmət edən din xadimləri, dini təşkilatlar, xüsusilə dini liderlər münaqişəyə və qarşıdurmaya deyil, humanizm ideyalarına, sülhə, birgəyaşayışa və qarşılıqlı anlaşmaya töhfə verməlidirlər. İncildə İsa əleyhisalaminin də buyurduğu kimi: "Sülhpərvərlər nə bəxtiyərdirlər! Çünki onlara Allahın oğulları deyiləcək" (Matta, 5:9).

Hörmətlə,

Seyxülislam Allahşükür PAŞAZADƏ